
Otwarte zebranie POP przy Warszawskiej Izbie Adwokackiej

Palestra 8/4(76), 84-88

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA

OTWARTE ZEBRANIE POP PRZY WARSZAWSKIEJ IZBIE ADWOKACKIEJ

W dniu 25 lutego 1964 r. w sali Stołecznej Rady Narodowej odbyło się otwarte zebranie Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Warszawskiej Izbie Adwokackiej, w którym w charakterze gości wzięli udział Wiceminister Sprawiedliwości Kazimierz Zawadzki oraz przedstawiciele organów samorządu adwokackiego.

Zebranie otworzył I sekretarz Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Warszawskiej Izbie Adwokackiej Henryk E j c h a r t, wyjaśniając cel zwołanego przez POP zebrania.

Reforma adwokatury wymaga prawidłowego zrozumienia przez środowisko adwokackie jej intencji i zamierzeń. Dwa miesiące, które upłynęły od wejścia w życie ustawy, wykazały istnienie — w wielu wypadkach — niezrozumienia jej podstawowych założeń. Dlatego Podstawowa Organizacja Partyjna, uważając realizację ustawy za zagadnienie na wskroś polityczne, pragnie usunąć wszelkie wątpliwości i pomóc warszawskiej adwokataturze kroczyć drogą prawidłowego rozwoju.

Referat na temat „Aktualne problemy adwokatury” wygłosił adw. Zygmunt S k o c z e k.

Nawiązując do uchwalonej przez Sejm nowej ustawy o ustroju adwokatury, mówca podkreślił czynny udział organów samorządu adwokackiego oraz Podstawowej Organizacji Partyjnej przy Radzie Adwokackiej w Warszawie przy opracowaniu nowych przepisów. Udział ten był nie tylko czynny, lecz i owocny, o czym świadczy uwzględnienie w projekcie wielu poprawek zgłoszonych przez adwokataturę.

Obecnie jednym z najważniejszych zadań samorządu adwokackiego jest wcielenie w życie nowych przepisów o adwokataturze, których celem jest większe niż dotychczas zespolenie adwokatury ze społeczeństwem oraz z socjalistycznymi zasadami ustrojowymi społeczeństwa. Aby osiągnąć ten cel, niezbędne jest dokładne i sumienne wykonywanie przepisów ustawy. Odpowiedzialność za należyte wykonywanie tych przepisów ciąży zarówno na organach adwokatury, jak i na Podstawowej Organizacji Partyjnej. Jasne i bezkompromisowe wyjaśnianie zadań, jakie stoją przed organami samorządu adwokackiego, będzie najlepszą drogą do ich zrozumienia przez ogół adwokatury, a odpowiednie przedstawienie ich na zebraniach adwokackich stanowić będzie poważną pracę polityczną, do której powołane są przede wszystkim organizacje partyjne.

Jeśli chodzi o ustawowe zadania adwokatury, to nowe przepisy nie zawierają w tym względzie żadnych istotnych zmian. Natomiast zmiany, które stanowią o reformie, dotyczą dwóch zagadnień, a mianowicie organizacji zespołów oraz obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej.

Zespoły adwokackie, jako bardzo ważne ogniwo samorządu adwokatury, muszą się stać kolektywem osób ściśle ze sobą współpracujących, odpowiadających wspólnie za wykonywaną pracę oraz zainteresowanych moralnie i materialnie w wynikach tej pracy. Przy realizowaniu reformy w zespołach nie obejdzie się — zwłaszcza w pierwszym okresie — bez zgrzytów i niedociągnięć. Już obecnie sły-
szy się o nacisku wywieranym na niektórych członków zespołów, żeby zrzekli się gwarantowanej im części zarobku, wystąpili z zespołu, przeszli na rentę itp. Gdyby się to okazało prawdziwe, to rady adwokackie musiałyby energicznie prze-

ciwstawiać się temu jako próbie obejścia czy nawet naruszenia obowiązujących przepisów, nie cofając się przed wyciąganiem konsekwencji dyscyplinarnych przeciwko osobom winnym stosowania tego rodzaju praktyk.

Oddzielenie radców prawnych od wykonywania zawodu adwokata jest konsekwencją zmian w strukturze gospodarczej naszego Państwa. Przed radcą prawnym stanęły inne zadania i inne wymagania związane z odmiennym ujęciem obsługi prawnej jednostek gospodarki społecznej. Ten ważny rodzaj pracy prawnika zajął w hierarchii zawodów prawniczych odpowiednio wysoką pozycję. Nie znaczy to, żeby praca adwokata wykonującego zawód miała być mniej społecznie wartościowa i mniej ceniona.

Następne, nie mniej ważne zadanie samorządu adwokackiego — to troska o wysoki poziom etyczny adwokatury. Zdecydowana walka wypowiedziana przez organy adwokatury czynom godzącym w zasady etyczne musi być kontynuowana.

Dalszym zadaniem organów adwokatury będzie troska o podniesienie poziomu zawodowego. Poziom ten w wielu wypadkach budzi wiele zastrzeżeń. Zdarza się, że pisma procesowe (zwłaszcza rewizje), a także wystąpienia przed sądem świadczą o brakach w przygotowaniu zawodowym niektórych adwokatów. Objawy te muszą być usunięte. Wymagają one zarówno zwiększenia kontroli, jak i odpowiedniego przeszkolenia w ramach zespołów adwokackich.

Należy również zwrócić baczną uwagę na wystąpienia adwokatów przed sądami. Uwzględniając nawet temperament niektórych kolegów, podniecenie, jakie często towarzyszy przemówieniom stron, zdenerwowanie wywołane zachowaniem się przeciwnika, należy jednak pamiętać o konieczności właściwego zachowania się przed sądem. Trzeba wciąż wyjaśniać, że gruntowna znajomość sprawy, jasna koncepcja obrony, rzeczowość i umiar wystąpień są najlepszym sposobem przekonania sądu, najlepiej służą interesom klienta i zapewniają adwokatowi szacunek i autorytet.

Wreszcie jako jedno z ważniejszych zadań organów samorządu adwokackiego należy wymienić troskę o społeczną postawę adwokata. Adwokat wtedy tylko wykona należycie swoje zadanie, gdy poza znajomością przepisów prawnych będzie sobie zdawać sprawę z problemów społecznych, politycznych i ekonomicznych społeczeństwa, w którym żyje. Z tym wiąże się inne jeszcze zagadnienie.

Adwokaci ze względu na swoje wykształcenie, przygotowanie życiowe, łatwość wysławiania się, argumentowania i przekonywania są bardziej chyba niż przedstawiciele innych zawodów predestynowani do udziału w życiu politycznym społeczeństwa. Jak najbardziej więc pożądany jest udział adwokatów w Komitetach Frontu Jedności Narodu, w komisjach społecznych rad narodowych i w samych radach narodowych. Już obecnie szereg adwokatów warszawskich obsługuje z inicjatywy Podstawowej Organizacji Partyjnej różne komisje dzielnicowych rad narodowych, przy czym praca ta spotyka się z pozytywną oceną.

Włączenie się do realizacji wytycznych XIII Plenum KC PZPR jest jednym z zadań POP i przyszłych organów samorządu. Należy rozwinąć działalność z jednej strony w celu pogłębienia i uaktywnienia społecznej pracy adwokata i podwyższenia jego socjalistycznej świadomości, a z drugiej strony w celu oddziaływania adwokatów na przyswajanie sobie przez społeczeństwo socjalistycznych zasad współżycia.

Od należytej realizacji tych zadań zależeć będzie przyszłość adwokatury i jej miejsce w społeczeństwie oraz ranga zawodu adwokackiego.

Wykonanie tych zadań należeć będzie do organów samorządu adwokackiego, do których — w związku z bliskimi już wyborami — powinni wejść ludzie o wła-

ściwej postawie społecznej, wysokich kwalifikacjach moralnych i zawodowych, cieszący się powszechnym szacunkiem i zaufaniem. Tylko tacy ludzie potrafią wykonać te trudne zadania, jakie w obecnej chwili stoją przed samorządem adwokackim.

Jako pierwszy zabrał głos w dyskusji Wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej Stanisław Janczewski. Odparł on stawiany przez niektórych kolegów Naczelnej Radzie Adwokackiej zarzut, jakoby Rada niedostatecznie broniła interesów adwokatury. Właśnie dzięki połączonym staraniom NRA i kolegów z POP osiągnięto porozumienie z resortem sprawiedliwości i wprowadzono cały szereg poprawek do pierwotnych projektów. Zresztą koledzy, którzy uważnie czytali sprawozdania z posiedzeń Wydziału Wykonawczego i plenarnych posiedzeń NRA, mogli zdać sobie sprawę ze stanowiska i wysiłków podejmowanych w tym zakresie przez Wydział Wykonawczy.

Jeśli chodzi o rozdział między wykonywaniem zawodu a sprawowaniem funkcji radcy prawnego, to staliśmy już wobec faktu dokonanego, jakim była uchwała Nr 533 Rady Ministrów. Przedłużenia terminu określonego w tej uchwale nie udało się uzyskać.

Nie ulega kwestii, że punktem centralnym reformy jest reforma zespołów adwokackich. Pewną wątpliwość może budzić tylko zagadnienie, czy dokonane zmiany organizacyjne okażą się wystarczające do przeobrażenia zespołów adwokackich w duchu prawdziwej zespołowości. Dotychczas, pomimo upływu dwóch miesięcy od chwili wejścia w życie nowej ustawy o ustroju adwokatury i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zespołów adwokackich, niewiele się w zespołach zmieniło. Co prawda nikt dotychczas dokładnie nie ustalił, jak ma być zorganizowana zespołowa praca członków zespołu. Niewątpliwie, jeśli chodzi o samo pojęcie „zespołowości”, to w treść tego pojęcia wchodzi stosunek wzajemny i współpraca członków oraz styl ich pracy. Należy mieć nadzieję, że samo życie wyrobi zarówno formy tej współpracy, jak i jej styl.

Mówiąc w dalszym ciągu o skutkach rozdziału pomiędzy wykonywaniem zawodu a pracą na stanowiska radców prawnych, mówca wskazał na to, że pozbawienie części adwokatów gorzej zarabiających dodatkowego źródła, jakim były dochody z radcostw, może niektórych kolegów postawić w trudnej sytuacji. Dziś na podstawie wyników dwóch pierwszych miesięcy przedwczesne byłoby wyciąganie jakichkolwiek w tej mierze wniosków. Gdyby jednak sytuacja finansowa, zwłaszcza na terenie Warszawy i niektórych miast wojewódzkich, okazała się nie do utrzymania, to trzeba by było szukać środków zaradczych, które niewątpliwie okażą się skuteczne. Jeżeli więc chodzi o obawy niektórych kolegów, to trzeba im powiedzieć *nil desperandum*.

Adwokat Krzysztof Bieńkowski stwierdził, że ustawa powinna być realizowana zgodnie z jej duchem. Wiele miejsca poświęcił mówca pracy adwokata, który pełni rolę jakby „bufora” pomiędzy państwem a stykającym się z wymiarem sprawiedliwości obywatelem. Adwokat spełni tę swoją rolę wychowawczą, jeżeli wytworzy właściwy pogląd na wymiar sprawiedliwości u swoich klientów i ich otoczenia.

Prawidłowe wykonanie ustawy, zdaniem mówcy, będzie w znacznym stopniu zależało od prawidłowego spełniania swej roli przez kierownika zespołu.

Adw. Bieńkowski podkreślił, że dopływ młodych kadr jest gwarancją rozwoju adwokatury we właściwym kierunku. Nawijając do referatu, mówił również

o wzrastającej od kilku lat roli podstawowej organizacji partyjnej w adwokaturze, o jej autorytecie i udziale w tworzeniu nowego oblicza adwokatury.

Adwokat Zygmunt Kropiwnicki, nawiązując do wywiadu Ministra M. Rybickiego w „Polityce”, powiedział, że celem ustawy jest nie walka przeciwko adwokaturze, lecz jej prawidłowy rozwój. Skoncentrował się głównie na braku równowagi pomiędzy liczbą adwokatów a liczbą spraw. Jako środki zaradcze przewiduje:

- 1) obniżenie liczby etatów aplikantów adwokackich,
- 2) zahamowanie przechodzenia adwokatów z izby do izby bez uwzględnienia rzeczywistych potrzeb,
- 3) przejście większej liczby adwokatów na radcostwa,
- 4) przejście osób niezdolnych do wykonywania zawodu na rentę.

Dużą rolę odegra tu samorząd adwokacki, współpracujący ściśle z resortem i instancjami partyjnymi. Dzisiejsza adwokatura zmieniła poważnie swoje oblicze i zrozumiała zachodzące przemiany polityczne.

Dziekan Stanisław Garlicki skoncentrował się w swym przemówieniu na sprawach właściwej organizacji pracy w zespołach adwokackich. Zespół będzie rzeczywiście kolektywem, jeśli wszyscy jego członkowie będą chcieli i mogli pracować, jeśli ustalone minimum wynagrodzenia stanie się dla nich bodźcem ekonomicznym, jeśli kierownik zespołu będzie właściwie pojmował i realizował swoje tak istotne zadania.

Już dzisiaj zmieniła się atmosfera pracy zespołowej: widać wzajemne zainteresowanie kolegów wynikami wspólnej pracy.

Adwokat Garlicki podkreślił, że niedopuszczalne jest zarówno wymuszanie na kolegach zrzeczenia się należnego im minimum zarobków, jak i dobrowolne zrzekanie się tego minimum.

Adwokat Bronisław Olszewski, przewodniczący koła SD przy Warszawskiej Izbie Adwokackiej, złożył w imieniu tego koła pełny akces do tez referatu adw. Skoczka i nawiał do uchwały Prezydium CK SD z grudnia 1961 r. w sprawie adwokatury.

Na zakończenie zabrał głos Wiceminister Kazimierz Zawadzki, który jeszcze raz omówił znaczenie ustawy zarówno dla prawidłowej obsługi prawnej społeczeństwa, jak i dla rozwoju samej adwokatury. W obliczu zakreślonych przez nią zadań podstawowym nakazem dla samorządu adwokackiego powinna być troska nie o hamowanie, lecz o prawidłowe kierowanie dopływu do adwokatury. Tam gdzie proporcja liczby adwokatów do potrzeb jest właściwa — nie ma problemu z zarobkami. Problem ten występuje najostrej w Izbie warszawskiej, gdzie istnieje dość paradoksalna sytuacja: nadmierne skupienie adwokatów w samej stolicy przy jednoczesnym niedosycie pomocy prawnej w wielu miastach powiatowych.

W skali krajowej na radcostwa odeszło ca 600 adwokatów. Ponieważ poprzednio zawód radcy prawnego (wyłącznie) wykonywało przeszło 300 adwokatów, więc obecnie około 1 000 adwokatów zajmuje się obsługą gospodarki społeczno-nej. Procesu zmniejszania się praktykujących w zespołach adwokatów nie można traktować jako zakończony. Nie wszyscy zdecydowali się od razu na podjęcie decyzji, a w niektórych wypadkach przedsiębiorstwa, wbrew intencji ustawy, zleciły dotychczasowym radcom dalszą obsługę poprzez zespół. Zlecenia takie w żadnym razie nie mogą przekroczyć trzech miesięcy, zawarte zaś umowy muszą być rozwiązane z dniem 31 marca 1964 r. Po tym więc terminie nowi adwokaci przejdą na radcostwa.

Nie stwierdzono dotychczas zaburzeń w pracy przedsiębiorstw z braku obsługi prawnej. W Bydgoszczy 20 młodych prawników zdało egzaminy na radców prawnych, ale nie mogą otrzymać radcostw.

W obecnej chwili przedwczesne są prognozy i oceny. Można jedynie powiedzieć, że perspektywy adwokatury są dobre. Potrzeba wiele pracy w radach adwokackich i zespołach, aby realizować reformę zgodnie z interesami społeczeństwa i adwokatury, które są przecież zbieżne. Intencją resortu jest ostrożność przy realizowaniu reformy i dążenie do tego, aby samorząd adwokacki pracował jak najlepiej sam, bez interwencji Ministerstwa Sprawiedliwości.

Inicjatywę warszawskiej Podstawowej Organizacji Partyjnej należy powitać z uznaniem. Lutowe zebranie bowiem umożliwiło szerszy niż dotychczas kontakt stołecznych adwokatów między sobą, dało możliwość przedyskutowania najistotniejszych problemów, jakimi żyje obecnie społeczność adwokacka.

Już ukazały się w sprzedaży nowe publikacje

WYDAWNICTWA PRAWNICZEGO

J. Białobrzeski, H. Sowiński
POSTĘPOWANIE PODATKOWE. PRZEPISY O KSIĘGACH HANDLOWYCH, PODATKOWYCH I RACHUNKOWYCH. Teksty i komentarz. Według stanu prawnego na dzień 1 stycznia 1964 r.
Str. 256 Cena zł 23,—

J. Białobrzeski, M. Wiśniewski
PODATEK OD WYNAGRODZEN I PODATEK WYROWNAWCZY. Teksty — komentarz — tabele. Według stanu prawnego na dzień 1 stycznia 1964 r.
S.tr 228 Cena zł 39,—

KODEKS DROGOWY. Zbiór tekstów. Wyd. IV uzupełnione. Według stanu prawnego na dzień 1 stycznia 1964 r.
Str. 224 Cena zł 22,—

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO. Wyd. XII. Według stanu prawnego na dzień 31 grudnia 1963 r.
Str. 304 Cena zł 28,—

Do nabycia w księgarniach „Domu Książki” lub w drodze zamówień kierowanych pod adresem:

WYDAWNICTWO PRAWNICZE, WARSZAWA, AL. UJAZDOWSKIE 11.